

Міністерство культури
Нижньої Саксонії

Ukrainisch

© Christian Schwer / Fotolia

Найважливіші запитання
та відповіді про

перехід від
початкової школи до
школи подальшого
навчання

Niedersachsen.
Klar.

Передмова Організація переходів

Шановні пані та панове, дорогі батьки та опікуни,

з початку 2015/2016 навчального року учні переходять до загальноосвітніх навчальних закладів без рекомендації щодо шкільної кар'єри. Ви маєте вирішити, який тип школи Ваша дитина має відвідувати в майбутньому під час середньої освіти I-го ступеня.

Ця брошура призначена для надання початкової орієнтації у нашій диференційованій системі освіти в Нижній Саксонії.

Зокрема, Ви можете дізнатися більше про шкільну ситуацію вашої дитини протягом 4-го навчального року під час детальних консультацій з учителями. Будь ласка, скористайтеся цією можливістю консультації. Це цінна допомога для Вашого рішення. Просимо також використовувати інформаційні заходи загальноосвітніх шкіл, у яких представлено порядок навчання, методи роботи, методи роботи та вимоги до успішності відповідного типу школи. Прозорість між шкільними формами є високим принципом освітньої політики Нижньої Саксонії

На цій основі Ви зможете прийняти обґрунтоване рішення щодо подальшого освітнього шляху Вашої дитини. Спільною метою має бути щаслива дитина, яка мотивована відповідати вимогам обраного типу школи.

Грант Хендрік Тонне
Міністр культури Нижньої Саксонії

1. Яку допомогу я можу отримати у прийнятті рішення про відвідування школи подальшого навчання моєю дитиною?

Початкова школа пропонує Вам принаймні дві консультації в 4-му навчальному році, щоб поінформувати Вас про індивідуальний розвиток Вашої дитини та порадити Вам щодо вибору подальших типів шкіл і курсів навчання (§ 59 абзац 1 пункт 1 «Закону про школу Нижньої Саксонії»). Учень підлягає включенню до консультації (п. 6.2 декрету «Робота в початковій школі»). У рамках другої консультації Ви отримаєте рекомендацію щодо переходу з початкової до середньої ланки школи, яка буде зафіксована в протоколі консультації. У цьому випадку класна конференція заздалегідь приймає рішення щодо рекомендації під час переходу з початкової до середньої ланки школи для Вашої дитини. Основні результати консультацій документуються в письмовій формі для забезпечення прихильності та прозорості. Ви отримаєте копію цієї документації. Пам'ятайте, що вчителі знають Вашу дитину і можуть оцінити її результати в порівнянні з іншими учнями. Крім того, на інформаційному заході наприкінці 3-го або на початку 4-го навчального року Ви будете проінформовані про вимоги та зміст навчання в школах подальшого навчання, можливості зміни типів шкіл та про шкільні атестати.

Потім Ви приймаєте рішення про продовження відвідування школи Вашою дитиною та реєструєте її в школі подальшого навчання.

Дати реєстрації до шкіл подальшого навчання становлять від 5 до 10 тижнів до початку літніх канікул. Для учнів, які потребують спеціального освітнього супроводу, у чинній редакції застосовуються положення «Постанови про визначення потреби в спеціальній освітній підтримці» та наказу «Додаткове положення до Положення про визначення потреби в спеціальному освітньому супроводі».

Для учнів, які потребують спеціальної освітньої підтримки, зверніться до брошури «Перехід до середньої школи: Організація переходів!», щоб отримати додаткову інформацію для законних опікунів.

Ви можете знайти листівку онлайн за адресою www.mk.niedersachsen.de
> Service > Publikationen > Weitere Themen

2. Чи існують обов'язкові вказівки щодо проведення консультацій?

Для протоколювання цих двох консультацій в обов'язковому порядку для всіх учнів повинна використовуватися заздалегідь визначена форма. Вона служить стандартизації процедури та допомагає вчителям переконатися, що всі важливі аспекти були враховані.

Основою для обговорення з Вами є рівень успішності, розвиток навчання та соціальна та робоча поведінка Вашої дитини. Усі критерії важливі при консультуванні щодо подальшого типу школи. Конкретні середні бали не вказуються, але загальні оцінки слід враховувати з огляду на бажаний курс навчання. Крім результатів навчання, необхідно враховувати розвиток особистості учня та зовнішні обставини, що впливають на успішність навчання.

3. Де я можу отримати інформацію про вимоги до школи подальшого навчання?

Про шкільні вимоги основної школи, середньої школи, повної середньої школи, гімназії та також загальноосвітньої школи Ви можете отримати інформацію безпосередньо зі шкіл. У школах проводяться інформаційні заходи, «Дні відкритих дверей» і тому подібне.

Різні освітні завдання шкіл подальшого навчання можна охарактеризувати так:

Основна школа (Hauptschule) дає школярам базову загальну освіту, орієнтовану на життєві аспекти, а також індивідуальну профорієнтацію та дозволяє здобути індивідуальну пріоритетну освіту у сфері професійної освіти. Вона зміцнює базові навички, ставлення до роботи, елементарні методи культури та самостійне навчання. На заняттях особлива увага приділяється формам навчання, пов'язаним із діяльністю.

Середня школа (Realschule) дає своїм учням розширену загальну освіту та загальну професійну орієнтацію. Це призводить учнів до об'єднання складних сюжетних зав'язків та дозволяє їм все частіше самостійно виконувати навчальні процеси. Середня школа дає змогу своїм учням розвинути індивідуальну спрямованість в одному з основних напрямків (профілів) з іноземних мов, бізнесу, технологій або охорони здоров'я та соціальних питань.

Гімназія (Gymnasium) дає своїм учням широку та поглиблену загальну освіту та дозволяє набувати навичок загального навчання. Це зміцнює самостійне навчання та наукову роботу. За допомогою відповідних пропозицій учням надається індивідуальна профільна освіта як у середній школі I-го ступеня, так і в повній середній школі.

Повна середня школа (Oberschule) дає своїм учням базову, розширену або поглиблену загальну освіту та, відповідно до їх здібностей та нахилів, дозволяє їм здобути індивідуальну пріоритетну освіту. Повна середня школа зміцнює базові навички, самостійне навчання та сприяє соціальному навчанню. Вона пропонує у 9-ий та 10-ий шкільні роки

- професійну спрямованість із заходами щодо професійної орієнтації та професійної підготовки,
- профілі іноземні мови, бізнес, технології, а також медичні та соціальні питання
- у варіанті гімназії, підготовку до відвідування гімназичних класів повної середньої школи

Загальноосвітня школа (Gesamtschule) забезпечує своїм учням базову, розширену або широку та поглиблену загальну освіту. Вона зміцнює базові навички, самостійне навчання, а також наукову роботу і дозволяє учням відповідно до їх здібностей та нахилів здобувати індивідуальну пріоритетну освіту. Інтегрована загальноосвітня школа (IGS) передає загальний досвід навчання з різними вимогами до навчання та сприяє соціальному навчанню через спільні заняття.

4. Які документи про закінчення освіти видаються в окремих типах шкіл?

У Нижній Саксонії у кожній із подальших загальноосвітніх форм навчання можна отримати такі документи про закінчення освіти:

Наприкінці 9-го навчального року:

- Документ про закінчення основної школи
- Документ про закінчення розвиваючої школи з акцентом на корекційне навчання

Наприкінці 10-го навчального року:

- завершення курсу навчання середньої освіти I-го ступеня – документ про закінчення середньої школи,
  - завершення курсу навчання середньої освіти I-го ступеня – документ про закінчення основної школи.
  - документ про завершення розширеного курсу навчання середнього освіти I-го ступеня, що дає право на відвідування початкових класів гімназичного рівня загальноосвітньої гімназії або загальноосвітньої школи, а також професійно-технічної гімназії.
- У старших класах гімназій та кооперативних і інтегрованих загальноосвітніх шкіл може бути виділена шкільна частина професійної кваліфікації так само як і загальноосвітньої кваліфікації для вступу до вищих навчальних закладів. Ці школи видають документ про загальну кваліфікацію для вступу до вищого навчального закладу, якщо представлено підтвердження професійної частини загальної кваліфікації для вступу в вищий навчальний заклад. Відповідно з виданим документом навчання може продовжуватися в середній школі II-го ступеня, в спеціалізованому вищому навчальному закладі або в університеті.

5. Як я можу зарахувати мою дитину до школи подальшого навчання?

Перехід з початкової школи в школу подальшого навчання здійснюється на основі свідоцтва успішності за перше півріччя 4-го навчального року та детальних порад від початкової школи батькам та опікунам.

Як і раніше, законні опікуни реєструють дитину в школах

© Christian Schwier / Fotolia

подальшого навчання («вільне бажання батьків»). Залежно від організаційної структури уроків протягом 5-го навчального року можливі такі випадки переходу до повної середньої чи загальноосвітньої школи:

- Якщо заняття протягом 5-го навчального року проводяться незалежно від рекомендації початкової школи (спільні уроки), то зарахування до повної середньої школи відбувається без урахування пізнішого напряму/курсу навчання або пізнішої деталізації успішності з предметів.
- Якщо заняття протягом 5-го навчального року проводяться з предметів математика та англійська мова з урахуванням з предметів, то прийом на ці напрями навчання відбувається за рішенням батьків на курси з необхідним рівнем, що відповідає бажаному типу школи.
- Якщо заняття в основному проводяться у формі, коли основна школа та середня школа управляються як пов'язані один з одним філії, дитина буде прийнята до філії школи, бажаної батьками.
- Робота в інтегрованій загальноосвітній школі (ISG) організована незалежно від рекомендації початкової школи (спільні уроки, внутрішньо розділені заняття). Зарахування проводиться без будь-якого подальшого визначення пізніше показаної успішності з предметів.

- Робота у кооперативній загальноосвітній школі (KGS) може бути організована у навчальних групах з формою, коли основна школа та середня школа управляються як пов'язані один з одним філії або як суміжні філії. Незалежно від цієї внутрішньої організації, прийом до кооперативної загальноосвітньої школи відбувається до бажаної батьками філії школи

6. Чи може моя дитина змінити тип школи, якщо виявиться, що моя дитина не має труднощів і може вчитися краще?

Принцип проникності між типами шкіл має центральне значення. Таким чином, форми освітні в школах подальшого навчання координуються таким чином, що можливий перехід між типами шкіл. За певних умов (середні бали) навіть є законне право на зміну типу школи, що також зазначається в атестаті. У цьому випадку Ви, як законний опікун, вирішуєте, чи буде проведена зміна. Окрім того, як законний опікун, Ви також можете подати заяву про зміну типу школи, по якій потім класна конференція приймає рішення. Вона перевіряє, чи можна очікувати успішної участі в новій вибраній формі школи, ґрунтуючись на рівні навчання та успішності Вашої дитини.

7. Що станеться, якщо досягнення моєї дитини покажуть, що у вибраному мною типі школи вона перевантажена?

І в цьому випадку діє принцип проникності між типами шкіл, як законний опікун Ви можете подати заяву про зміну типу школи. У інтегрованій загальноосвітній школі учні переходять до наступного вищого навчального року без рішення про переведення. Завдяки внутрішньо диференційованій роботі та диференціації в успішності з англійської, математики, німецької мови та природничих наук, яка починається з 7-го навчального року, Ваша дитина знайде умови, які відповідають її існуючим здібностям. Таким чином можна уникнути невдач у навчанні, а шлях навчання для отримання найкращого

© drubig-photo / Fotolia

атестата про закінчення школи надовго залишається відкритим.

У повній середній школі учням «під одним дахом» дають базову та розширену загальну освіту, а в повних середніх школах з пропозицією гімназії – ще й більш поглиблену загальну освіту. Після закінчення 5-го навчального року учні переходять до 6-го навчального року без рішення про переведення. Повна середня школа може вирішити, що учні також можуть переходити до 7-го класу без рішення про переведення.

У зв'язку з проникністю та індивідуальною адаптацією вимог до можливостей навчання та успішності учнів, зміна типу школи при зміні успішності Вашої дитини не потрібна.

У кооперативній загальноосвітній школі основна школа, середня школа та гімназія функціонують як взаємопов'язані та споріднені шкільні філії «під одним дахом».

Загальні, для різних філій, заняття та можливість зміни філії школи забезпечують прозорість та індивідуальну адаптацію вимог до можливостей навчання та успішності учнів. Тому не потрібно змінювати тип школи, якщо зміниться результативність навчання Вашої дитини.

Ті, хто не був переведений після дворічного відвідування

© contrastwerkstatt / Fotolia

одного і того ж навчального класу або протягом двох послідовних шкільних років, можуть бути переведені до іншого типу школи за рішенням класної конференції, якщо це необхідно. Це робиться для того, щоб захистити дитину від постійного перевантаження та надати їй кращі можливості для розвитку. Якщо переведення не здійснюється, учень бере участь у заняттях у школі, яку раніше відвідував у наступному вищому навчальному році.

8. Чи можуть батьки вибрати конкретну школу для своєї дитини або існують певні райони охоплення шкіл?

Після створення шкільного округу, Ваша дитина повинна відвідувати школу вибраного типу в її шкільному окрузі. Виняткові дозволи розглядаються лише в особливих випадках (наявність надмірних труднощів або спеціальної педагогічної причини). Якщо Ваша дитина хоче відвідувати школу повного дня, а в шкільному районі немає відповідної школи, вона може відвідувати школу повного дня в іншому шкільному окрузі, але вона не має права бути прийнятою (дивись «9. Що відбувається якщо кількість записів у конкретній школі перевищує кількість вільних місць?»).

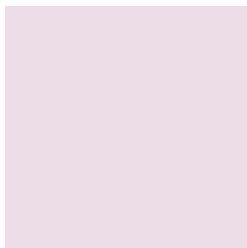
© ti-ja / iStock

Якщо заклад, зобов'язаний утримувати школу, не визначив будь-які шкільні округи, то, в принципі, в його районі можна відвідувати будь-яку школу.

9. Що відбувається якщо кількість записів у конкретній школі перевищує кількість вільних місць?

У таких випадках для вступу до шкіл повного дня (крім повних середніх шкіл) та загальноосвітніх шкіл призначається процедура жеребкування. Також в інших закладах подальшого навчання, для яких не визначено шкільний округ, може існувати процедура жеребкування, якщо кількість реєстрацій перевищує кількість доступних місць та прийом усіх зареєстрованих учнів не може бути здійснений за допомогою інших заходів. Школа розроблятиме відповідні критерії у тісній співпраці з установою, яка зобов'язана утримувати школу, якщо справа дійде до жеребкування.

Це може призвести до того, що Ваша дитина не отримає шкільне місце у конкретній школі. У будь-якому випадку, вона отримує місце у школі тієї форми навчання, де можна отримати бажану освіту.

Видавець:

Міністерство культури Нижньої Саксонії

Hans-Böckler-Allee 5,

30173 Hannover

Електронна пошта: pressestelle@mk.niedersachsen.de

www.mk.niedersachsen.de

Замовлення:

Факс: 05 11 / 1 20 74 51

Електронна пошта: bibliothek@mk.niedersachsen.de

Як і всі державні видання, цю брошуру не можна використовувати для передвиборної реклами під час виборчих кампаній.

Дизайн:

Visuelle Lebensfreude, Ганновер

Надруковано:

unidruck GmbH & Co KG, Ганновер

